

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ

Валентина ДЗЮНИК,
заступник начальника
відділу роботи з кадрами
прокуратури міста Києва,
старший радник юстиції

ВІДЛУННЯ АФГАНСЬКОЇ ВІЙНИ

(до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав)

Щорічно 15 лютого відзначається День вшанування учасників бойових дій на території інших держав, який було введено Указом Президента України від 11 лютого 2004 року.

Це день пам'яті про всіх, хто пройшов дорогами війни.

У 1979–1989 роках полум'я Афганістану ніби й не торкалося України, воно пожирало афганські кишлаки та міста, душманів і мирних жителів, радянську техніку, солдатів і офіцерів. Воно майстерно роздувалося й поступово охопило інші регіони. Його гарячий подих відчувало дедалі більше країн.

За час існування СРСР війн, які іменували «гарячими точками», було немало. Наші воїни-інтернаціоналісти або під виглядом «визвольних походів», або у складі «обмеженого контингенту військ» у військовій формі, у штатському чи у формі «туземців» воювали у Північній Кореї, Лаосі, Алжирі, Афганістані, Ємені, В'єтнамі, Сирії, Камбоджі, Бангладеш, Анголі, Мозамбіку, Ефіопії, Нікарагуа, Гондурасі, Сальвадорі, Кубі, Болівії, Гренаді – усього більш ніж у 20 країнах світу.

Ціна такої допомоги – 700 мільярдів радянських рублів за 20 років. Але найдорожче, що ми заплатили, – це людські долі, адже не всі з так званих добровольців повернулися додому живими та здоро-

вими. Багатьом судилася доля «невідомого солдата» з безіменною могилою в африканських джунглях, пісках Сахари або горах Афгану.

Тривалий час усе, що стосувалося «гарячих точок», замовчувалося, і ніхто не знає достеменно, скільки наших солдатів і офіцерів полягло. Але вражають цифри, оприлюднені фінансовим управлінням Міністерства оборони СРСР за 1989 рік: 111 тисяч осіб отримували пенсії по інвалідності, і більшість із них – це ті, хто «нюхав порох» за кордоном, 239 тисяч осіб отримували пенсії у зв'язку із втратою годувальників – тих невідомих солдатів з безіменними могилами.

7 квітня 1988 року міністр оборони Радянського Союзу Д. Язов підписав директиву, в якій йшлося: «Виведення військ у разі підписання Женевських угод між Афганістаном та Пакистаном здійснити відповідно до затвердженого плану з 15 травня 1988 року до 15 лютого 1989 року в два етапи...»

На момент підписання Женевських домовленостей чисельність радянських військ в Афганістані становила 103 тисячі осіб. Виведення військ почалося відповідно до затвердженого графіка, поетапно й послідовно.

15 лютого 2014 року виповнюється 25 років від дня виведення радянських військ із Афганістану.

Начальник відділу забезпечення участі прокурорів в адміністративному судочинстві управління представництва, захисту інтересів громадян та держави в суді прокуратури міста Києва, старший радник юстиції Смітюх В.С.

Саме 15 лютого чверть століття тому з Афганістану було повністю виведено радянські війська, і в цей день вшановують воїнів-інтернаціоналістів.

По-різному склалася доля молодих солдатів та офіцерів, для яких війна стала сумною частиною життя. Іноді життєві шляхи ніби витинають складні візерунки, щоб нарешті люди зустрілися.

У прокуратурі міста Києва працюють два учасники війни в Афганістані: начальник відділу забезпечення участі прокурорів в адміністративному судочинстві управління представництва, захисту інтересів громадян та держави в суді Василь Євдокимович Смітюх і начальник управління організації участі прокурорів у кримінальному провадженні в суді Геннадій Валентинович Демченко.

Начальник управління організації участі прокурорів у кримінальному провадженні в суді прокуратури міста Києва, старший радник юстиції Демченко Г.В.

В.С. Смітюх дійсно строкову службу в збройних силах СРСР проходив у 1986–1988 роках. Спочатку – учбовий підрозділ на території Радянського Союзу, перепідготовка, далі – Афганістан. Призваний на службу 9 травня 1986 року з рідного краю – Волинської області.

Г.В. Демченко призваний до лав збройних сил СРСР 29 жовтня 1985 року. На час призову проживав у місті Кролевець Сумської області з батьками та працював слюсарем на арматурному заводі. Спочатку проходив службу на території України. У листопаді 1986 року був направлений для проходження подальшої служби до Республіки Афганістан, в апарат головного військового радника СРСР.

Обидва – і В.С. Смітюх, і Г.В. Демченко – служили в одній військовій частині в

Кабулі, але у різний час, тому один одного не знали. Потім було навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, але доля знову не зводила разом. І лише працюючи в органах прокуратури міста Києва, вони дізналися, що їх єднає не тільки сьогоденна служба на варті закону, а й минуле. Дотепер згадують колишніх бойових товаришів та офіцерів.

Відлуння афганської війни вони відчувають постійно, адже їх ратний подвиг щорічно вшановується прокурором міста Києва і Генеральним прокурором України.

Уряд також високо оцінив наших колег-афганців: Г.В. Демченко заохочений Грамотою воїну-інтернаціоналісту Президії Верховної Ради СРСР, ювілейною медаллю «70 років Збройним Силам СРСР», Почесною грамотою Кабінету Міністрів України; В.С. Смітюх – медаллю «Воину-інтернаціоналісту от благодарного афганского народа», медаллю «Ветеран-інтернаціоналіст», Почесною грамотою Кабінету Міністрів України – грамотою Прем'єр-міністра, відзнакою Міністерства оборони України «Знак пошани».

Відповідаючи на запитання, як участь у війні вплинула на свідомість молоді людини, наші колеги дають схожі відповіді: страждання чужого народу, раптові втрати товаришів вражають.

Є й те, про що вони не кажуть, але це очевидно: відбулася переоцінка основних життєвих цінностей. Афганці – мужні, на-

полегливі, цінують життя, бо бачили, як воно могло урватися, цінують оточення.

Цей досвід сформував В.С. Смітюха та Г.В. Демченка як керівників. Колективи, очолені ними, вирізняються сталістю складу. Вони виховали чимало тих, ким можуть по праву пишатися.

За десять років, упродовж яких В.С. Смітюх очолював прокуратури Святошинського та Солом'янського районів міста Києва, він сформував як фахівців цілу плеяду сьогоденних керівників органів столичної прокуратури. Начальник відділу роботи з кадрами Ю.М. Піцик, начальник управління представництва, захисту інтересів громадян та держави в суді С.М. Тимченко – колишні старші слідчі прокуратури Святошинського району; начальник відділу захисту інтересів громадян та держави при виконанні судових рішень управління представництва, захисту інтересів громадян та держави в суді С.М. Самолудченко, начальник відділу забезпечення участі прокурорів у господарському судочинстві управління представництва, захисту інтересів громадян та держави в суді В.В. Ткаченко, заступник начальника цього відділу Т.М. Ткаченко, заступник начальника відділу нагляду за додержанням законів органами податкової міліції управління нагляду за додержанням законів у кримінальному провадженні О.М. Дроваль, прокурор Голосіївського району міста Києва Н.П. Константинов – колишні старші помічники та помічники прокурора цього району.

*Щиро вітаємо воїнів-інтернаціоналістів із Днем вшанування
учасників бойових дій на території інших держав.
Дякуємо їм за мужність та бажаємо
успіхів, сил і наснаги у професійній діяльності!*

